

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2015-03-19
Besvaras senast
2015-04-10

Till statsrådet Helene Hellmark Knutsson (S)

2014/15:418 Grundutbildningen till läkare

I mars 2013 överlämnades en utredning som föreslog en reformering, och internationell harmonisering, av den svenska grundutbildningen till läkare. I korthet innefattar förslaget att utbildningen förlängs till sex år och att den så kallade allmäntjänstgöringen (AT), det vill säga klinisk praktik under handledning efter fem och ett halvt år, tas bort. Utredningen fick överlag ett positivt mottagande av centralt berörda funktioner i detta sammanhang, som exempelvis de medicinska fakulteterna, branschorganisationen för sjukvården, studerandeorganisationerna, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och Läkarförbundet. Inför valet 2014 uppgav Socialdemokraterna också att de tyckte förslagen i utredningen var intressanta.

Då förslaget innebär att ansvaret för grundutbildningen till läkare tydligare blir de medicinska fakulteternas, och därmed statens, i stället för som i dag ett delat ansvar mellan högskolan och sjukvårdshuvudmännen som i huvudsak garanterar sin egen finansiering, ville den dåvarande regeringen först överväga de ekonomiska konsekvenserna innan utredningen remitterades.

Statsrådet Hellmark Knutsson fick det formella ansvaret för frågan efter valet i september 2014. Men än i dag kan, enligt bland annat Läkartidningen, statsrådet inte ge något besked om utredningen kommer att gå ut på remiss eller inte.

En kostnadsaspekt har anförts för att inte gå vidare med den liggande utredningen. En extra termin som staten bekostar byts mot att arbetsgivarna inte behöver bekosta AT under två års tid. Emellertid borde det i detta sammanhang vara lätt att inse att en förkortning av utbildningstiden (en termins förlängning minus två års AT) som ersätts med fler yrkesverksamma år som behörig läkare och specialist innebär stora vinster för samhällsekonomin på ett övergripande plan. Ministerns brist på agerande i frågan förlänger därför pågången för alla berörda, inklusive staten själv, på ett högst omotiverat sätt.

Detta är allvarligt av åtminstone tre skäl.

För det första behöver studerandeorganisationerna, de medicinska lärosätena och sjukvården få avge ett formellt svar på utredningen, för att också kunna förbereda sig på en förändring i deras verksamhet som vi förhoppningsvis kan få på plats någorlunda skyndsamt efter den tidsfördröjningen som redan

förevarit.

För det andra måste, med utredningens förslag, även vidareutbildningen av grundutbildade läkare till specialistläkare kunna förhålla sig till hur grundutbildningen de facto ser ut. Vidareutbildningen till specialistläkare har raskt avancerat framåt när nu Socialstyrelsen i en ny föreskrift från den 1 maj kommer att utöka reglerade specialiteter i Sverige från 57 till 63 stycken. Såväl specialitetsföreningarna som sjukvårdshuvudmännen måste därför skyndsamt kunna planera för hur dessa specialistutbildningar bäst utformas, och då är en klarhet om hur grundutbildningen till läkare ser ut naturligtvis en självklar förutsättning så att även detta arbete blir ändamålsenligt.

För det tredje har mer än hälften av de som blir legitimerade läkare i Sverige i dag fått sin utbildning utomlands. I syfte att underlätta för Socialstyrelsen att så likvärdigt som möjligt bedöma dem som erhåller legitimation som läkare är det lika naturligt att vår egen framtida grundutbildning till läkare tydliggörs så att myndighetens arbete blir både konsekvent och rättssäkert ur kvalitetssynpunkt för den framtida tillsyn som legitimationen innebär. Då Socialstyrelsen redan i dag har problem med långa handläggningstider för att bedöma läkares rätt till legitimation och specialistkompetens, som bland annat på ett kontraproduktivt sätt hindrar integrationsprocessen för nyanlända till Sverige som har läkarutbildning från det land som de emigrerat från, är ett fastställande av vad våra kommande krav på vad som faktiskt ingår i en grundutbildning till läkare en nödvändighet som vi skyndsamt måste få vetskap om.

Det är angeläget att de studerande och medicinska fakulteterna får bästa möjliga förutsättningar att tillsammans med sjukvårdshuvudmännen planera sin framtida verksamhet. Vidare är det viktigt att arbetet med vidareutbildningen till specialistläkare och hanteringen av legitimation av läkare och specialistläkare hos såväl specialistföreningar och sjukvårdshuvudmän som hos Socialstyrelsen inte försvåras och försenas mer än nödvändigt.

Mot denna bakgrund vill jag fråga statsrådet Helene Hellmark Knutsson:

Vilka initiativ tänker statsrådet ta med anledning av den sedan länge färdiga utredningen som lades fram med brett stöd av närmast berörda, och som hon har haft ansvaret för sedan tidig höst 2014?

Hur ser statsrådet på behovet av att skyndsamt få en klarlagd struktur för en framtida grundutbildning till läkare?

.....

Finn Bengtsson (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Lisa Gunnfors